

עפ"ג 44877/10/15 - גאורגי גנידזה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 44877-10-15 גנידזה נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 0-2120-39823-2008

בפני	כבוד הנשיאה ברלינר
	כבוד השופטת נחליאלי חיאט
	כבוד השופטת רביד
מערערים	גאורגי גנידזה
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

פסק דין

1. המערער הורשע על סמך הודייתו בשני אישומים שבוצעו שניהם באותו תאריך, בתאריך 3.8.08. בכל אחד מהאישומים מדובר בהתפרצות לכלי רכב שאותה ביצע המערער ביחד עם אחרים, מי שהיו נאשמים 2 ו-3 בכתב האישום המצוי בפניו. ההתפרצויות בוצעו באלימות בוונדליזם. המערער וחבריו שברו את החלון השמאלי האחורי, נטלו תיק, מחשב כף יד, מסמכים, שיקים, פורק פאנל של רדיו דיסק מתוך הרכב, כל זאת באישום הראשון.

באישום הנוסף מדובר בחזרה על אותם מעשים. גם הפעם שברו המערער ושותפיו את החלון השמאלי ברכב (אחר) באמצעות ברזל ונטלו תיק ובו מסמכים, יומן, מפתחות, חישובית, דיסקים, משקפיים, תרופות. הארכנו בפירוט הפריטים שנגנבו כדי להבהיר כי למעשה כל עולמם של שני המתלוננים שהיו ברכב נגנב.

2. כתב האישום המקורי הוגש בשנת 2010. לאחר מכן נעלם המערער מהארץ. איננו רואים לפרט את כל ההשתלשלות, די לנו אם נאמר כי הדין חודש בשנת 2014 כאשר במהלך התקופה שבין 2010 ל-2014 נצברו לחובת המערער שבפניו 3 הרשעות נוספות בשלושה תיקים שונים.

בית משפט קמא (כב' השופט ד' בארי) קבע כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין 6 חודשי מאסר לבין 15 חודשי מאסר. בתוך המתחם, לאחר שקיבל תסקיר של שירות המבחן ביחס למערער, מיקם בית המשפט את המערער ברף הנמוך ביותר והטיל עליו 6 חודשי מאסר. לא זו בלבד שבית המשפט מיקם את המערער כאמור ברף הנמוך מבחינתו, אלא שהוסיף וקבע כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות ובכך הלך לקראת המערער כברת דרך נוספת.

על גזר הדין הערעור בפנינו.

3. ב"כ המערער אמר בפה מלא כי הוא איננו מערער על המתחם שקבע בית המשפט, מתחם זה הוא סביר ואינו מצדיק התערבות של ערכאת הערעור. עתירתו עם זאת להתערב בענישה הקונקרטית וזאת משני טעמים עיקריים:

א. מטעמי שיקום. המערער, לטענתו, עבר תהליך של שיקום שמאפשר ומצדיק סטייה מהמתחם ומן הראוי לאפשר למערער ליהנות מהפתח שפתח לו המחוקק לענין סטייה ממתחם ענישה מטעמי שיקום.

ב. ב"כ המערער מפנה לענישה שהוטלה על מי שהיה נאשם מס' 3 בכתב האישום, ממוקה חוקרשווילי. נאשם זה צירף תיקים נוספים והיה תלוי נגדו מאסר על תנאי ועדיין בית משפט בעניינו אימץ הסדר טיעון שמכוחו הוארך המאסר על תנאי ולא הוטלה על המערער דשם כל תקופת מאסר לריצוי בפועל, גם לא בעבודות שירות.

עיקרון אחדות הענישה מחייב כי תוצאה עונשית זו באשר לשותפו של המערער לכתב האישום תהיה לה השלכה גם לענין עונשו של המערער שבפנינו.

4. המדינה מפנה למהותם של המעשים, לכך שמדובר בשתי התפרצויות מקצועיות שבהן נגנב רכוש רב. גם אם הרכוש בסופו של דבר נתפס.

לענין השיקום מפנה המדינה לכך שהמערער לא עבר שום תהליך שיקום ממוסד וכל האינפורמציה בנושא זה המופיעה בתסקיר באה מפיו של המערער. המדינה טענה כי המערער גם לא אמר את האמת לשירות המבחן, שהרי טען שעזב את הארץ ל- 4 שנים בעוד שבפועל במהלך אותן שנים צבר לחובתו שלוש הרשעות קודמות ולפיכך לא ניתן לסמוך על דבריו.

לענין אחדות הענישה מפנה המדינה לכך, שבעניינו של חוקרשווילי מדובר היה בתהליך שיקום שנעשה במוסדות גמילה מוכרים, תהליך שיקום מוצלח שהיו לגביו "קבלות" והובאו בפני בית משפט מסמכים בנוגע לכך. באופן כללי מדובר בהסדר טיעון סגור שאותו אימץ בית משפט קמא בעניינו של חוקרשווילי.

5. שקלנו את טיעוני הסנגור ונראה לנו כי יש לו, למערער, על מה לברך בכך שבית המשפט הסתפק בעניינו בענישה שלא תרוצה מאחורי סורג ובריה, אלא בדרך של עבודות שירות. על אחת כמה וכמה שענישה זו אינה מצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור.

נתחיל מהעבירות שמדובר בהן, לא בכדי פירטנו את הרכוש שנגנב, את הוונדליזם והנזק שנגרם לשני כלי הרכב. עצם העובדה שמדובר בשני מעשי התפרצות שבוצעו באותו לילה בזה אחר זה מצביעה על כך שמדובר במקצועות ולא במי שבטעות או גחמה של רגע ביצע את העבירות המיוחסות לו. העבירות בפני עצמן מחייבות מתחם ענישה שבמרבית המקרים תחילתו תהיה בתקופת מאסר שתרוצה מאחורי סורג ובריה. לא בכדי טען גם הסנגור כי אין בפיו ערעור על מתחם הענישה. לפיכך המתחם שעליו מלכתחילה אין ערעור, נשאר בעינו.

6. מכאן ואילך נותר לבחון את שתי הטענות שהציב בפנינו הסנגור קרי: תהליך השיקום ועיקרון אחידות הענישה.

באשר לתהליך השיקום, עיינו עיין היטב בתסקיר שירות המבחן בפנינו. כל האינפורמציה שמצויה בתסקיר באה מפיו של המערער. אין בידי המערער כל מסמך המתעד תהליך גמילה או תהליך שיקום אחר שעבר בצורה רצינית, שניתן לעקוב אחריה וניתן להעריך ולשקול את תוצאותיה. שירות המבחן מצטט את דבריו של המערער לענין זה ולא מעבר לכך. גם ההערכה של שירות המבחן ניתנה בלשון מסויגת, כך למשל אומר שירות המבחן: "לאור האמור ניתן להעריך כי כיום גורמי הסיכון להישנות התנהגות עבריינית הינו מצומצם במיוחד נוכח חלוף הזמן...". הנה כי כן: ניתן להעריך ולא מעבר לכך.

המערער גם לא הביע נזקקות טיפולית שעל כן גם נמנע שירות המבחן מהמלצה להעמידו בפיקוח השירות.

גם האינפורמציה באשר לגמילה באה מפיו של המערער, כאמור אין מוסד גמילה מוכר המאשר נתון זה.

איננו סבורים כי יש בכך תהליך שיקום שמצדיק סטייה ממתחם ענישה.

7. נותרה איפוא שאלת אחידות הענישה:

על פני הדברים מדובר בטענה של ממש, שהרי מדובר בשני נאשמים שהיו שותפים לאותו כתב אישום. יחד עם זאת, לאחר שבחנו את הנתונים, איננו סבורים כי יש בכך כדי להביא להתערבותנו.

נתחיל בכך שעיקרון אחידות הענישה הוא אומנם עיקרון חשוב, אולם איננו עיקרון על ולצדו קיימים עקרונות לא פחות חשובים בתורת הענישה. נמשיך בכך שאין כל סיבה מדוע הנתונים שהובאו בפנינו היום לא הובאו בפני בית משפט קמא. גזר הדין בעניינו של השותף ניתן בשנת 2012, האינפורמציה היתה בשנת 2014 כאשר גזר בית משפט קמא את דינו של המערער ולא הובאה בפניו.

מעבר לכך ולגופו של ענין, מעיון בגזר הדין של בית משפט קמא בעניינו של השותף עולה, כי מדובר בגזר דין שניתן בעקבות הסדר טיעון סגור. בית משפט קמא (כב' השופט א' היימן) אמר בפתיח גזר הדין כדלקמן: "...מצאתי לציין כי בקבלי את הסדר הטיעון ממילא מוצא עצמי פטור מלדון ולנתח גזר דינו של הנאשם בהתאם לתיקון מס' 113 לחוק העונשין". הנה כי כן בית משפט לא התייחס שם לפרמטרים הרלוונטיים לענין הענישה. ככלל בית המשפט מאמץ הסדרי טיעון, אלא אם כן קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה מהם. כך נהג גם בית המשפט בעניינו של השותף וספק אם ניתן ללמוד מכך גזרה שווה לענין המערער שבפנינו.

מעבר לכך, התובעת פירטה בפנינו את כל תהליכי השיקום הממוסדים והברורים שעבר אותו נאשם, תהליכים שכאמור אינם קיימים בעניינו של המערער.

לפיכך וכשהעונש מלכתחילה הוא עונש קל במיוחד איננו סבורים כי עיקרון אחידות הענישה צריך לשנות את התמונה.

התוצאה היא כי אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום ב' טבת תשע"ו, 14/12/2015 במעמד הנוכחים.

עינת רביד, שופטת

אסתר נחליאלי-
חיאט, שופטת

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד